

विद्यमान बीस तीर्थकर पूजा
Vidyamāna Bīsa Tīrthaṅkara Pūjā

कवि श्री द्यानतराय
Kavi śrī Dyānatarāya

**द्वीप अङ्गार्इ मेरु पन, सब तीर्थकर बीस |
 तिन सबकी पूजा करूँ, मन-वच-तन धरि शीस ||**

ॐ ह्रीं श्री विद्यमान विंशति तीर्थकराः! अत्र अवतर अवतर संवैषद्! (इति आहवाननम्)

ॐ ह्रीं श्री विद्यमान विंशति तीर्थकराः! अत्र तिष्ठ! तिष्ठ! ठः! ठः! (इति स्थापनम्)

ॐ ह्रीं श्री विद्यमान विंशति तीर्थकराः! अत्र मम सन्निहितो भव भव वषट्! (इति सन्निधिकरणम्)

**Dvīpa ar̄hār'i mēru pana, saba tīrthaṅkara bīsa|
 Tina sabakī pūjā karūm̄, mana-vaca-tana dhari śīsa||**

*Om hrīṁ śrī vidyamāna vinśati tīrthaṅkarāḥ! Atra avatara avatara sanvauṣaṭ! (Iti Āhavānanam)
 om hrīṁ śrī vidyamāna vinśati tīrthaṅkarāḥ! Atra tiṣṭha! Tiṣṭha! Tha! Tha! (Iti Sthāpanam)
 om hrīṁ śrī vidyamāna vinśati tīrthaṅkarāḥ! Atra mama sannihitō bhava bhava vaṣaṭ! (Iti
 Sannidhikaraṇam)*

अथाष्टक
 athāṣṭaka

इन्द्र-फणीन्द्र-नरेन्द्र-वंद्य पद-निर्मल धारी,
 शोभनीक संसार सार-गुण हैं अविकारी |
 क्षीरोदधि-सम नीर सों (हो) पूजौं तृष्णा-निवार,
 सीमंधर जिन आदि दे बीस विदेह-मङ्गार |

श्री जिनराज हो, भव-तारणतरण जहाज, श्री महाराज हो ||

ॐ ह्रीं श्री विद्यमान-विंशति-तीर्थकरेभ्यः जन्म-जरा-मृत्यु विनाशनाय जलं निर्विपामीति स्वाहा!

**Indra-phaṇīndra-narēndra-vandya pada-nirmala dhārī,
 Śobhanīka sansāra sāra-guṇa hair̄ avikārī |
 Kṣīrōdadhi-sama nīra sōṁ (hō) pūjaum̄ ṭṛṣā-nivāra,
 Sīmandhara jina ādi dē bīsa vidēha-mam̄jhāra |**

Śrī jinarāja hō, bhava-tāraṇataraṇa jahāja, Śrī maharāja hō ||

*Om hrīṁ śrī vidyamāna-vinśati-tīrthaṅkarēbhya: Janma-jarā-mṛtyu vināśanāya jalaṁ nirvapāmīti
 svāhā/*

(इस पूजा में बीस पुञ्ज करना हो, तो प्रत्येक द्रव्य चढ़ाते समय मंत्र इस भाँति बोलना चाहिए)

(Isa pūjā mēṁ bīsa puñja karanā hō, tō pratyēka dravya carhātē samaya mantra isa bhānti bōlanā cāhi'ē)

ॐ ह्रीं श्री सीमंधर-युगमंधर-बाहु-सुबाहु-संजात-स्वयंप्रभ-ऋषभानन-अनन्तवीर्य-सूर्यप्रभ-विशालकीर्ति-वज्रधर-चन्द्रानन-भद्रबाहु-
भुजंगम-ईश्वर-नेमिप्रभ-वीरसेन-महाभद्र-देवयश-अजितवीर्य

इति विदेह क्षेत्रे विद्यमान-विंशति-तीर्थकरेभ्यो जन्म-जरा-मृत्यु-विनाशनाय जलं निर्वपामीति स्वाहा । १ ।

ॐ hrīṁ śīṁ sīmāndhara-yugamāndhara-bāhu-subāhu-sañjāta-svayamprabha-ṛśabhbānana-nantavīrya-sūryaprabha- viśālakīrti-vajradhara-candrānana-bhadrabāhu-bhujāngama-r'iśvara-nēmiprabha-vīrasēna-mahābhadra-dēvayaśa-ajitavīrya iti vidēha kṣētrē vīdyamāna-vinśati-tīrthaṅkarēbhya janma-jarā-mṛtyu-vināśanāya jalāṁ nirvapāmīti svāhā । १ ।

तीन लोक के जीव पाप-आताप सताये,
तिनको साता-दाता शीतल-वचन सुहाये ।
बावन-चंदनसों जजूँ (हो) भ्रमन-तपन निरवार
सीमंधर जिन आदि दे बीस विदेह-मँझार ।

श्री जिनराज हो, भव-तारणतरण जहाज, श्री महाराज हो ॥

ॐ ह्रीं श्री विद्यमान-विंशति-तीर्थकरेभ्यः भवताप-विनाशनाय चंदनं निर्वपामीति स्वाहा । २ ।

Tīna lōka kē jīva pāpa-ātāpa satāyē,
Tinakō sātā-dātā śītala-vacana suhāyē ।
Bāvana-candanasōṁ jajūṁ (hō) bhramana-tapana niravāra
Sīmāndhara jīna ādi dē bīsa vidēha-mamjhāra ।
Śīṁ jīnarāja hō, bhava-tāraṇataraṇa jahāja, Śīṁ maharāja hō ॥

ॐ hrīṁ śīṁ vīdyamāna-vinśati-tīrthaṅkarēbhya:Bhavatāpa-vināśanāya candanāṁ nirvapāmīti svāhā
। २ ।

यह संसार अपार महासागर जिनस्वामी,
तातैं तारे बड़ी भक्ति-नौका जगनामी।
तंदुल अमल सुगंध सों (हो) पूजौं तुम गुणसार
सीमंधर जिन आदि दे बीस विदेह-मँझार ।

श्री जिनराज हो, भव-तारणतरण जहाज, श्री महाराज हो ॥

ॐ ह्रीं श्री विद्यमान-विंशति-तीर्थकरेभ्यः अक्षयपद-प्राप्तये अक्षतान् निर्वपामीति स्वाहा । ३ ।

Yaha sansāra apāra mahāsāgara jīnasvāmī,
Tātaiṁ tārē barī bhakti-naukā jaganāmī ।
Tandula amala sugandha sōṁ (hō) pūjauṁ tuma guṇasāra
Sīmāndhara jīna ādi dē bīsa vidēha-mamjhāra ।
Śīṁ jīnarāja hō, bhava-tāraṇataraṇa jahāja, Śīṁ maharāja hō ॥

ॐ hrīṁ śīṁ vīdyamāna-vinśati-tīrthaṅkarēbhya: Akṣayapada-prāptayē akṣatān nirvapāmīti svāhā । ३ ।

भविक-सरोज-विकास, निंद्य-तम-हर रवि से हो,
 जति-श्रावक-आचार, कथन को तुम ही बड़े हो ।
 फूल सुवास अनेक सों (हो), पूजौं मदन-प्रहार
 सीमंधर जिन आदि दे बीस विदेह-मँझार ।

श्री जिनराज हो, भव-तारणतरण जहाज, श्री महाराज हो ॥

ॐ ह्रीं श्री विद्यमान-विंशति-तीर्थकरेभ्यः कामबाण-विध्वंसनाय पुष्पं निर्वपामीति स्वाहा ।४।

Bhavika-sarōja-vikāsa, nindya-tama-hara ravi sē hō,
 Jati-śrāvaka-ācāra, kathana kō tuma hī barē hō ।
 Phūla suvāsa anēka sōṁ (hō), pūjaum madana-prahāra
 Sīmandhara jina ādi dē bīsa vidēha-mamjhāra ।

Śrī jinarāja hō, bhava-tāraṇataraṇa jahāja, Śrī maharāja hō ॥

ॐ hrīṁ śrī vidyamāna-vinśati-tīrthaṅkarēbhya: Kāmabāṇa-vidhvansanāya puṣparṇ nirvapāmīti svāhā

/4/

काम-नाग-विषधाम, नाश को गरुड़ कहे हो,
 छुधा महादव-ज्वाल, तास को मेघ लहे हो ।
 नेवज बहुघृत मिष्ट सों (हो), पूजौं भूख-विडार
 सीमंधर जिन आदि दे बीस विदेह-मँझार ।

श्री जिनराज हो, भव-तारणतरण जहाज, श्री महाराज हो ॥

ॐ ह्रीं श्री विद्यमान-विंशति-तीर्थकरेभ्यः क्षुधारोग-विनाशनाय नैवेद्यं निर्वपामीति स्वाहा ।५।

Kāma-nāga-viṣadhāma, nāśa kō garuṛa kahē hō,
 Kshudhā mahādava-jvāla, tāsa kō mēgha lahē hō ।
 Nēvaja bahughṛta miṣṭa sōṁ (hō), pūjaum bhūkha-vidāra
 Sīmandhara jina ādi dē bīsa vidēha-mamjhāra ।

Śrī jinarāja hō, bhava-tāraṇataraṇa jahāja, Śrī maharāja hō ॥

ॐ hrīṁ śrī vidyamāna-vinśati-tīrthaṅkarēbhya: Kṣudhārōga-vināśanāya naivēdyarṇ nirvapāmīti

svāhā /5/

उद्यम होन न देत, सर्व जग-माहिं भर्यो है,
 मोह-महातम घोर, नाश परकाश कर्यो है ।
 पूजौं दीप-प्रकाश सों (हो), ज्ञान-ज्योति करतार
 सीमंधर जिन आदि दे बीस विदेह-मँझार ।

श्री जिनराज हो, भव-तारणतरण जहाज, श्री महाराज हो ॥

ॐ ह्रीं श्री विद्यमान-विंशति-तीर्थकरेभ्यः मोहांधकार-विनाशनाय दीपं निर्वपामीति स्वाहा ।६।

Udyama hōna na dēta, sarva jaga-māhiṁ bharyō hai,

Mōha-mahātama ghōra, nāśa parakāśa karyō hai |

Pūjōṁ dīpa-prakāśa sōṁ (hō), jñāna-jyōti karatāra

Sīmandhara jina ādi dē bīsa vidēha-mam̄jhāra |

Śrī jinarāja hō, bhava-tāraṇataraṇa jahāja., Śrī maharāja hō ||

ॐ hrīṁ śrī vidyamāna-vinśati-tīrthaṅkarēbhya: Mōhāndhakāra-vināśanāya dīpam nirvapāmīti svāhā

/6/

कर्म आठ सब काठ, भार विस्तार निहारा,

ध्यान अगनि कर प्रकट, सरब कीनो निरवारा |

धूप अनूपम खेवते (हो), दुःख जलैं निरधार

सीमंधर जिन आदि दे बीस विदेह-मँझार |

श्री जिनराज हो, भव-तारणतरण जहाज, श्री महाराज हो ||

ॐ ह्रीं श्री विद्यमान-विंशति-तीर्थकरेभ्यः अष्टकर्म-दहनाय धूपं निर्वपामीति स्वाहा ।७।

Karma āṭha saba kāṭha, bhāra vistāra nihārā,

Dhyāna agani kara prakaṭa, saraba kīnō niravārā |

Dhūpa anūpama khēvatēm (hō), du:Kha jalaim niradhāra

Sīmandhara jina ādi dē bīsa vidēha-mam̄jhāra |

Śrī jinarāja hō, bhava-tāraṇataraṇa jahāja., Śrī maharāja hō ||

ॐ hrīṁ śrī vidyamāna-vinśati-tīrthaṅkarēbhya: Aṣṭakarma-dahanāya dhūparam nirvapāmīti svāhā /7/

मिथ्यावादी दुष्ट लोभङ्कार भरे हैं।

सब को छिन में जीत, जैन के मेरु खरे हैं।

फल अति-उत्तम सों जजौं (हो), वांछित फलदातार

सीमंधर जिन आदि दे बीस विदेह-मँझार |

श्री जिनराज हो, भव-तारणतरण जहाज, श्री महाराज हो ||

ॐ ह्रीं श्री विद्यमान-विंशति-तीर्थकरेभ्यः मोक्षफल-प्रापये फलं निर्वपामीति स्वाहा ।८।

Mithyāvādī duṣṭa lōbhahaṅkāra bharē hairṁ.

Saba kō china mēṁ jīta, jaina kē mēru kharē hairṁ |

Phala ati-uttama sōṁ jajauṁ (hō), vāñchita phaladātāra

Sīmandhara jina ādi dē bīsa vidēha-mam̄jhāra

Śrī jinarāja hō, bhava-tāraṇataraṇa jahāja., Śrī maharāja hō ||

ॐ hrīṁ śrī vidyamāna-vinśati-tīrthaṅkarēbhya: Mōkṣaphala-prāptayē phalam nirvapāmīti svāha /8/

जल-फल आठों द्रव्य, अरघ कर प्रीति धरी है,
गणधर इन्द्रनि हू तैं, शुति पूरी न करी है।
'द्यानत' सेवक जानके (हो), जग तें लेहु निकार
सीमंधर जिन आदि दे बीस विदेह-मँझार।

श्री जिनराज हो, भव-तारणतरण जहाज, श्री महाराज हो ॥

ॐ ह्रीं श्री विद्यमान-विंशति-तीर्थकरेभ्यः अनर्घ्यपद-प्राप्तये अर्च निर्वपामीति स्वाहा ।९।

Jala-phala āṭhōṁ dravya, araghā kara pṛīti dharī hai,

Gaṇadhara īdrani hū tair̄, thuti pūrī na karī hai |

'Dyānata' sēvaka jānakē (hō), jaga tēr̄ lēhu nikāra

Sīmandhara jina ādi dē bīsa vidēha-marījhāra

Śrī jinarāja hō, bhava-tāraṇataraṇa jahāja, Śrī maharāja hō ॥

ॐ ह्रीं श्री विद्यमान-विंशति-तीर्थकरेभ्यः अनर्घ्यपद-प्राप्तये अर्च निर्वपामीति स्वाहा

/9/

जयमाला

Jayamālā

(सोरथा)

(sōraṭhā)

ज्ञान-सुधाकर चंद, भविक-खेत हित मेघ हो ।

भ्रम-तम-भानु अमंद, तीर्थकर बीसों नमौं ॥

jñāna-sudhākara canda, bhavika-khēta hita mēgha hō |

Bhrama-tama-bhānu amanda, tīrthaṅkara bīsōṁ namaum ॥

(चौपाई १६ मात्रा)

(Caupār'i 16 mātrā)

सीमंधर सीमंधर स्वामी, जुगमंधर जुगमंधर नामी ।

बाहु बाहु जिन जग-जन तारे, करम सुबाहु बाहुबल धारे ॥१॥

Sīmandhara sīmandhara svāmī, jugamandhara jugamandhara nāmī |

Bāhu bāhu jina jaga-jana tārē, karama subāhu bāhubala dhārē ||1||

जात संजातं केवलज्ञानं, स्वयंप्रभू प्रभू स्वयं प्रधानं ।
 ऋषभानन ऋषि भानन तोषं, अनंतवीरज वीरजकोषं ॥२॥

Jāta sañjātarāṁ kēvalajñānam, svayamprabhū prabhū svayaṁ pradhānam |
 R̄ṣabhbānana ḍ̄ṣi bhānana tōṣam, anantavīraja vīrajakōṣam ||2||

सौरीप्रभ सौरीगुणमालं, सुगुण विशाल विशाल दयालं ।
 वज्रधार भवगिरि-वज्र हैं, चंद्रानन चंद्रानन-वर हैं ॥३॥

Saurīprabha saurīguṇamālāṁ, suguṇa viśāla viśāla dayālāṁ |
 Vajradhāra bhavagiri-vajjara haiṁ, candrānana candrānana-vara haiṁ ||3||

भद्रबाहु भद्रनि के करता, श्रीभुजंग भुजंगम हरता ।
 ईश्वर सब के ईश्वर छाजैं, नेमिप्रभु जस नेमि विराजैं ॥४॥

Bhadrabāhu bhadrani kē karatā, śrībhujāṅga bhujāṅgama hartā |
 Iśvara saba kē iśvara chājaiṁ, nēmiprabhu jasa nēmi virājaiṁ ||4||

वीरसेन वीरं जग जानै, महाभद्र महाभद्र बखानै ।
 नमौं जसोधर जसधरकारी, नमौं अजितवीरज बलधारी ॥५॥

Vīrasēna vīram jaga jānai, mahābhadra mahābhadra bakhānai |
 Namaum jasōdhara jasadharakārī, namaum ajitvīraja baladhārī ||5||

धनुष पाँचसौ काय विराजै, आयु कोडि पूरव सब छाजै ।
 समवसरण शोभित जिनराजा, भवजल-तारन-तरन-जिहाजा ॥६॥

Dhanuṣa pāṁcasau kāya virājai, āyu kōḍi pūrava saba chājai |
 Samavasarāṇa śōbhita jinarājā, bhavajala-tārana-tarana-jihājā ||6||

सम्यक्-रत्नत्रय-निधिदानी, लोकालोक-प्रकाशक ज्ञानी ।
 शत-इन्द्रनि कर वंदित सोहैं, सुर नर-पशु सबके मन मोहैं ॥७॥

Samyak-ratnatraya-nidhidānī, lōkālōka-prakāśaka jñānī |
 Śata-indrani kara vandita sōhaiṁ, sura nara-paśu sabakē mana mōhaiṁ ||7||

(दोहा)

(Dōhā)

तुमको पूजे वंदना करे धन्य नर सोय ।
 ‘द्वानत’ सरथा मन धरे, सो भी धरमी होय ॥

ॐ ह्रीं श्री विद्यमान-विंशति-तीर्थकरेभ्यः जयमाला-पूर्णार्घ्यं निर्वपामीति स्वाहा।

Tumakō pūjē vandanā karē dhan'ya nara sōya |

'Dyānata' saradhā mana dharē, sō bhī dharamī hōya ||

Om hrīm śrī vidyamāna-vinsati-tīrthankarēbhya: Jayamālā-pūrṇārghyam nirvapāmīti svāhā /

* * * A * * *

2Alotus